

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie UCZELNIANA KOMISJA DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Opinia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia UKSW w Warszawie na temat realizacji zaleceń zawartych w Uchwale Nr 28/2017 Senatu UKSW (z dnia 23 marca 2017 roku)

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia co roku określa wytyczne dla jednostek prowadzących kształcenie, które należy zrealizować w następnym cyklu akademickim.

W załączniku nr 2 do Uchwały nr 28/2017 Senatu UKSW z dnia 23 marca 2017 r. zalecenia z obszaru kształcenia dotyczące wydziałów były następujące:

1. Zwiększenie oferty dydaktycznej w języku angielskim
2. Zwiększenie udziału wykładowców z zagranicy w procesie dydaktycznym
3. Zwrócenie większej uwagi na prawidłową realizację toku studiów przez studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+
4. Zintensyfikowanie działań promocyjnych dotyczących oferty dydaktycznej realizowanej w języku angielskim
5. Aktualizacja dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy
6. Usprawnienie przeprowadzania ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i pełniejsze wykorzystanie wyników ankiet oceny zajęć dla poprawy jakości kształcenia.
7. Bieżąca poprawa jakości kształcenia w zakresie organizacji procesu dydaktycznego

Natomiast w załączniku nr 2 do Uchwały nr 28/2017 Senatu UKSW z dnia 23 marca 2017 r. zostały określone cztery zalecenia, które należało wdrożyć w roku akademickim 2017/2018 w jednostkach ogólnouczelnianych:

1. Aktualizacja dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy
2. Usprawnienie przeprowadzania ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i pełniejsze wykorzystanie wyników ankiet oceny zajęć dla poprawy jakości kształcenia
3. Rozwój kształcenia w zakresie dydaktyki języków obcych
4. Bieżąca poprawa jakości kształcenia w zakresie organizacji procesu dydaktycznego

Niniejsza Opinia została przygotowana na podstawie *Raportu z samooceny wydziałów za rok akademicki 2017/2018* oraz *Raportu z samooceny jednostek ogólnouczelnianych za rok akademicki 2017/2018* przygotowanych przez Ośrodek Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW. Oba raporty zostały przedstawione i omówione na posiedzeniu UKJK w dniu 07.12.2018 r. Dokonano zestawienia treści raportów z zaleceniami zawartymi w Uchwale Senatu UKSW.

REALIZACJA ZALECEŃ DOTYCZĄCYCH WYDZIAŁÓW

Pierwsze zalecenie: *zwiększenie oferty dydaktycznej w języku angielskim*

Celem pierwszej rekomendacji zwiększenie na wydziałach oferty zajęć w języku angielskim, a dzięki temu zwiększenie poziomu umiędzynarodowienia uczelni.

Większość wydziałów opracowała pełną ofertę zajęć w wymiarze co najmniej 30 ECTS w semestrze dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+. Takiej oferty nie ma na dwóch wydziałach z powodu braku zapotrzebowania na takie studia wśród potencjalnych kandydatów czy też ze względu na niewielką liczbę kadry naukowo-dydaktycznej. W tym ostatnim przypadku wdrożenie oferty zajęć wiązałoby się koniecznością zatrudnienia dodatkowych osób w ramach umów cywilnoprawnych.

Studia w języku angielskim są prowadzone z kolei na czterech wydziałach. Jednostki, które nie mają takiej oferty, uzasadniają to brakiem zainteresowania potencjalnych kandydatów i/lub specyfiką kierunku.

UKJK uznała, że zalecenie zostało zrealizowane w zadawalający sposób, uznają za zasadne motywacje tych wydziałów, które nie opracowały pełnej oferty zajęć w języku angielskim.

Drugie zalecenie: *zwiększenie udziału wykładowców z zagranicy w procesie dydaktycznym* zakładało zatrudnienie profesorów wizytujących (visiting professors) w liczbie odpowiadającej możliwościom finansowym wydziału oraz z uwzględnieniem oferty zajęć w języku angielskim proponowanej przez wydział (profesorowie wizytujący mogą wspierać wydział w realizacji programu studiów w języku angielskim). Prawie we wszystkich jednostkach liczba wykładowców z zagranicy została zwiększona. Dwa wydziały tłumaczą brak zatrudnienia profesorów wizytujących wycofaniem się naukowców z zagranicy ze względu na nadmierną biurokrację związaną z organizacją przyjazdu i niezadawalającym wynagrodzeniem.

UKJK uznała, że zalecenie nie zostało zrealizowane na wszystkich wydziałach w sposób zadawalający. W bieżącym roku akademickim przewiduje się znaczny udział wykładowców w ramach projektu PO WER.

Trzecie zalecenie dotyczyło sposobu realizacji toku studiów przez studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+. Z zeszłorocznego badania samooceny i ustaleń UKJK wynikało, że barierą w korzystaniu z programu Erasmus+ dla studentów może być obawa przed niezaliczeniem studiów z powodu różnic programowych między uczelnią macierzystą i przyjmującą. Z ankiet samooceny wydziałów wynika, że wszystkie wydziały zapewniły studentom wyjeżdżającym w ramach programu Erasmus+ odpowiedni sposób zaliczenia toku studiów.

UKJK uznała, że niniejsze zalecenie zostało zrealizowane w zadawalający sposób.

Czwarte zalecenie miało za cel podjęcie przez wydziały *różnych działań promocyjnych oferty dydaktycznej w języku angielskim*, m.in. poprzez nawiązanie kontaktów i przekazanie informacji o ofercie dydaktycznej odpowiednim środowiskom i instytucjom naukowym poza granicami kraju, których studenci mogliby być zainteresowani odbyciem studiów na UKSW. Siedem wydziałów zadeklarowało, że podjęło tego typu działania. Pozostałe wydziały nie podjęły się realizacji zalecenia, ze względu na brak opracowania oferty dydaktycznej w języku angielskim, o której była mowa przy ocenie realizacji pierwszego zalecenia.

UKJK uznała za zadawalające wszelkie działania podjęte przez te wydziały, które podjęły się realizacji niniejszego zalecenia. Zwróciła uwagę na niestandardowe metody promocji oferty dydaktyczne podjęte przez niektóre wydziały, które warto wykorzystać w przyszłości (promocja na platformie Keystone Academic Solutions czy na stronie Study in Poland, a także promocję studiów poprzez specjalnie przygotowane strony internetowe dla poszczególnych kierunków). Należy zadbać o to, żeby oferta dydaktyczna była niezmienna w określonym czasie (na przykład dwóch lat akademickich), ponieważ studenci zagraniczni muszą mieć gwarancję realizacji zaplanowanego rok wcześniej kursu.

Piąte zalecenie dotyczyło *aktualizacji dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy*. Osiem wydziałów dokonało przeglądu programów, w przypadku siedmiu w jego efekcie zostały wprowadzone modyfikacje. Pozostałe wydziały odstąpienie od realizacji powyższego zalecenia bądź odłożenia go na przyszły rok motywowały niestabilnością stanu prawnego przed wejściem w życie nowej ustawy.

UKJK uznała za zadawalające wszelkie działania podjęte przez wydziały w tym zakresie, a także uznała za zasadne motywacje tych wydziałów, które powstrzymały się od realizacji tegoż zalecenia.

Szóste zalecenie miało za cel *usprawnienie przeprowadzania ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i pełniejsze wykorzystanie wyników ankiet oceny zajęć dla poprawy jakości kształcenia*. Z kart samooceny wynika, że tylko jeden wydział nie opublikował jeszcze wyników ankiet oceny zajęć dokonywanej przez studentów w roku 2017/2018. Wszystkie wydziały zadeklarowały, że uwzględniają opinie studentów na temat zajęć dydaktycznych w działaniach na rzecz jakości kształcenia. Do wymienionych działań należą: rozmowy (dziekana, dyrektora instytutu, komisji) z nauczycielami akademickimi, którzy uzyskali słabe noty; hospitacje; uwzględnianie wyników ankiet przy okresowej ocenie nauczycieli akademickich.

UKJK zauważyła w ocenianym roku akademickim znaczącą intensyfikację działań wydziałów mających za cel usprawnienie przeprowadzania ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych oraz wykorzystania ich wyników dla poprawy jakości kształcenia.

Ostatnie siódme zalecenie dotyczyło *bieżącej poprawy jakości kształcenia w zakresie organizacji procesu dydaktycznego*. Obejmowało ono: aktualizację lub opracowanie procedur dotyczących: indywidualnego toku studiów, wyboru specjalności, rejestracji na zajęcia i zapisów do grup, udziału studentów w konferencjach naukowych organizowanych przez wydział; wprowadzenie na wydziałach rozwiązań pozwalających na zwiększenie dostępności wykładowców dla studentów (organizacja dyżurów, procedura odwoływania zajęć i ich odrabiania); układanie planów zajęć z odpowiednim wyprzedzeniem i zachowaniem równomiernego obciążenia studentów oraz nieplanowania zajęć w terminach spotkań Rady Wydziału.

UKJK stwierdza, że nie wszystkie wydziały podjęły konkretne działania ww. obszarach. Niepodjęte działania powinny być zrealizowane w kolejnym roku akademickim. Natomiast pozytywnie ocenia działania tych wydziałów, które podejmują wszelkie inicjatywy mające za cel ustawiczną poprawę jakości kształcenia. Ich publikacja w raporcie samooceny jest jednym ze sposobów wymiany dobrych praktyk między wydziałami i inspiracją do wdrożenia konkretnych działań, przez te jednostki, które ich jeszcze nie podjęły.

REALIZACJA ZALECEŃ DOTYCZĄCYCH OGÓLNOUCZELNIANYCH JEDNOSTEK DYDAKTYCZNYCH

Pierwsze zalecenie dotyczyło *aktualizacja dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy*. Nie wszystkie jednostki podjęły współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu dokonania zmian w programach kształcenia. Jako powód podano ograniczoną strukturę organizacyjną, która nie pozwala na współpracę z przedsiębiorcami. Jednak zdaniem UKJK nie stanowi to usprawiedliwienia. Stąd też jednostki, które nie podjęły działania w zakresie niniejszego zalecenia, powinny go uwzględnić w modyfikacji programów w bieżących roku akademickim.

Drugie zalecenie miało za cel *usprawnienie przeprowadzania ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych i pełniejsze wykorzystanie wyników ankiet oceny zajęć dla poprawy jakości kształcenia*. Trzy z czterech ogólnouczelnianych jednostek dydaktycznych przeprowadziły ankiety oceny zajęć dydaktycznych wśród studentów zgodnie ze wzorem określonym w Decyzji nr 3/2014 Rektora UKSW oraz opublikowały na stronie internetowej uśrednione ich wyniki. Jednostki te również wykorzystały wyników ankiet w konkretnych działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia. Natomiast jedna jednostka nie podjęła żadnych działań w zakresie niniejszego zalecenia, motywując brakiem aktywowania ankiet z przyczyn niezależnych od jednostki.

UKJK zaleca się, aby jednostki uwzględniły w swych działaniach już wypracowane przez niektóre wydziały sposoby mające na celu zwiększenie liczby studentów w wypełnianiu ankiet.

Trzecie zalecenie: *rozwój kształcenia w zakresie dydaktyki języków obcych*, dotyczyło jedynie SJO. Studium że nie oferowało zajęć fakultatywnych w językach obcych. Aktualnie to niektóre wydziały podejmują decyzję o ofercie zajęć fakultatywnych.

Zdaniem UKJK należałoby zatem podnieść tę kwestię i podjąć kroki w celu zdiagnozowania potrzeb studentów oraz przygotowania konkretnych propozycji.

Ostatnie **czwarte zalecenie** dotyczyło *bieżącej poprawy jakości kształcenia w zakresie organizacji procesu dydaktycznego*. Wszystkie jednostki zaktualizowały lub opracowały procedury związane z rejestracją na zajęcia oraz zapisem do grup. Większość zrobiła to w sposób formalny i zamieściła opis trybu działań w tym zakresie na swoich stronach internetowych.

UKJK pozytywnie ocenia podjęte w tym zakresie działania. Procedury zostały przedstawione bardzo szczegółowo i jasno określają wymagania, jakie student musi spełnić, aby zapisać się na zajęcia. Wpisy na stronach zawierają niezbędne terminy i są publikowane z dużym wyprzedzeniem.

ks. prof. UKSW dr hab. Marek Stokłosa
Przewodniczący UKJK
Warszawa, 21.05.2019